

Timo Heinonen kok ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Jokioisten kartanon säilyttämiseen (100 000 euroa)

Eduskunnalle

Kanta-Hämeessä sijaitsevan Jokioisten kartanon myyntiä on valmisteltu Senaatti-kiinteistöjen toimesta vuosien ajan ja nyt vuoden 2021 loppuun mennessä kiinteistö on päätetty myydä avoimella tarjouskilpailulla. Jokioisten kartanossa on päärakennus, 60 erillsrakennusta sekä 186 hehtaaria maa-alueita. Koska alue on kulttuurihistoriallisesti merkittävä, on eduskunnalta haettu valtuutusta kartanon myynnistä hallituksen esityksen mukaisesti ja se on myönnetty vuoden 2019 viimeisen lisätalousarvion yhteydessä. Valtion omaisuuden myynnissä on kuitenkin kartanon osalta vaarana, että historiallisesti merkittävä alue muuttuu peruuttamattomasti, kun tai jos alue paloitellaan.

Kartanoalueella on pitkä ja paikallisesti merkittävä historia. Se perustettiin 1560-luvulla, ja nykyinen päärakennus on peräisin 1790-luvulta. Kartano ja 32 000 hehtaaria maata siirtyivät valtion omistukseen vuonna 1917. Tämän jälkeen päärakennuksessa on toiminut muun muassa Maatalouden tutkimuskeskus sekä Luonnonvarakeskus.

Museovirasto on vuonna 2015 antamassaan lausunnossa ollut halukas säilyttämään kartanon sekä siihen kuuluvat maa-alueet valtion omistuksessa. Museovirasto toivoi, että rakennuksille löydetäisiin luontevaa julkista käyttöä, ja katsoi, ettei tämänhetkinen suojelutaso ole riittävää, jos kartano päädytään myymään. Lausunnossa todettiin myös seuraavaa: "Ensisijaisena ratkaisuna on selvittää Luonnonvarakeskuksen toimintojen jatkaminen ja kehittäminen, tarvittaessa myös jo tyhjennettyjä rakennuksia hyödyntäen. Ratkaisuihin on erityisesti otettava huomioon kartanon päärakennuksen sekä muiden erityistä arvoa omaavien rakennusten kestävä ja ekonomisen käytön turvaaminen. Rakennusten ja maa-alueiden ohella on huomioitava alueella sijaitsevan geenivaraston turvaaminen, siis säilyttäminen valtion omistuksessa. Mikäli uhkana kaikesta huolimatta on rakennusten jääminen pysyvästi tyhjilleen, on kaikissa tapauksissa varmistettava, etteivät omistusten tai käyttäjien muutokset heikennä rakennusten, puiston ja muun lähiympäristön ominaisluonteiden ja erityispiirteiden säilymistä."

Määräraha käytettäisiin Jokioisten kartanon alueen kehittämiseen niin, että se voitaisiin säilyttää julkisessa omistuksessa ja Senaatti-kiinteistöjen ja Jokioisen kunnan vuodelle 2021 suunnittelema avoin tarjouskilpailu voitaisiin peruuttaa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Talousarvioaloite TAA 65/2021 vp

että eduskunta lisää 100 000 euroa momentille 28.20.88 Jokioisten kartanon säilyttämiseen julkisessa omistuksessa.

Helsingissä 8.10.2021

Timo Heinonen kok
Kalle Jokinen kok